

EKO SHKOLLA

EKO KLUBI "HAMDI BERISHA"

♦ Të dashur lexues,

Kjo është seria e katërt e buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Gjimnazit "Hamdi Berisha" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësuesve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

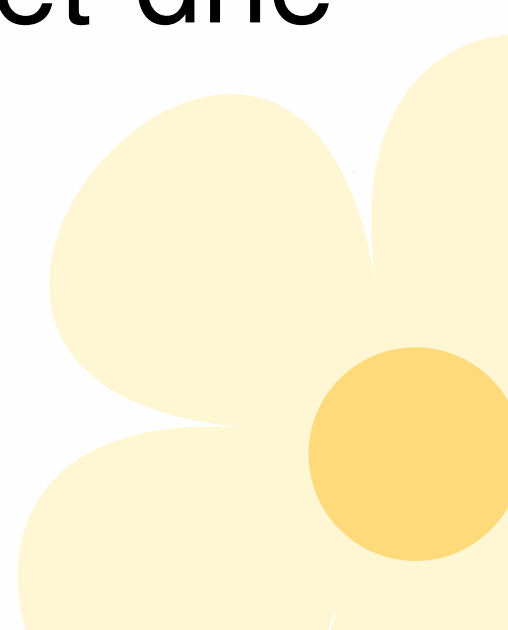

ROLI I BLETËVE NË EKOSISTEM

Bletët janë një nga insektet më të rëndësishme në ekosistemet tona. Ato luajnë një rol kyç në polenizimin e bimëve, një proces që është thelbësor për prodhimin e ushqimit dhe ruajtjen e biodiversitetit. Pa bletët, shumë nga bimët që na japin ushqim dhe produkte të tjera nuk do të mund të mbijetonin, duke pasur pasoja të mëdha për njerëzit dhe mjedisin. Këtu janë disa nga mënyrat se si bletët kontribuojnë në ekosistem:

POLENIZIMI I BIMËVE

Polenizimi është procesi me anë të të cilit poleni transferohet nga pjesa mashkullore e një luleje në pjesën femërore, duke rezultuar në formimin e farave dhe frutave. Bletët janë polenizues kryesorë, veçanërisht për bimët me lule të ndritshme dhe të hapura. Ato vizitojnë lule për të mbledhur nektarin dhe polenin për ushqim, dhe në këtë proces, ndihmojnë në transferimin e polenit nga një lule në tjetrën. Ky shërbim i polenizimit është esencial për shumë nga frutat, perimet dhe drithërat që ne konsumojmë çdo ditë.

KONTRIBUTI NË PRODHIMIN E USHQIMIT

Bletët janë përgjegjëse për polenizimin e rreth 75% të të gjitha bimëve që prodhojnë ushqim. Ky proces është i rëndësishëm për prodhimin e shumë kulturave, duke përfshirë mollët, qershitë, bajamet, dhe shumë të tjera. Pa bletët, këto bimë do të kishin vështirësi të prodhonin fruta dhe fara, duke reduktuar kështu prodhimin e ushqimit. Nëse bletët do të zhdukeshin, ne do të përballëshim me sfida të mëdha në furnizimin me ushqim dhe në diversitetin e dietës sonë.

RUAJTJA E BIODIVERSITETIT

Bletët kontribuojnë në ruajtjen e biodiversitetit duke polenizuar një gamë të gjerë bimësh të egra. Ky polenizim ndihmon në ruajtjen e shëndetit dhe diversitetit të ekosistemeve natyrore, duke mbështetur shumë specie të kafshëve që varen nga bimët për ushqim dhe strehim. Një biodiversitet i lartë ndihmon ekosistemet të jenë më të qëndrueshme dhe më të rezistuar ndaj ndryshimeve mjedisore.

AKTIVITETET E EKO-KLUBIT:

EKO KLUBET MËSOJNË PËR NDRYSHIMET KLIMATIKE DHE PËR FORMAT E AVOKIMIT MJEDISOR

AKTIVITETET E EKO- KLUBIT:

EC-I ME EKO-KLUBET SHËNOI DITËN BOTËRORE TË MJEDISIT

Në këtë aktivitet kanë marrë pjesë 12 Eko-Klubet e Shkollave të Mesme të Rajonit të Jugut (nga komunat Prizren, Rahovec, Malishevë dhe Mamushë).

Shfaqja e filmit është pasuar me diskutim në mes anëtarëve të Eko-Klubeve mbi çështjet mjedisore dhe urgjencën për veprim lidhur me ndryshimet klimatike, tema këto të trajtuara edhe në dokumentar.

Gjatë këtij aktiviteti të rinjtë janë ndërgjegjësuar për domosdoshmërinë e një reagimi të shpejtë sikurse edhe për rëndësinë e pjesëmarrjes së të rinjve në proceset avokuese për të adresuar ndryshimet klimatike dhe mbrojtjen e mjedisit, si çështje të rëndësishme për të ardhmen e planetit dhe brezave të ardhshëm.

EKO KLUBET VIZITOJNË IMPIANTIN PËR TRAJTIMIN E UJËRAVE TË NDOTURA NË PRIZREN

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit janë njoftuar me mënyrën e menaxhimit të këtij impianti, por edhe trajtimin e ujërave të ndotura duke përfshirë proceset e filtrimit dhe pastrimit të ujit të ndotur, teknologjitë e përdorura për trajtimin e ujërave dhe rëndësinë e mbrojtjes së burimeve ujore. Ata gjithashtu u informuan për kapacitetin e impiantit në Prizren, sasinë e ujit që trajtohet çdo ditë, dhe llojet e ndotësve që largohen gjatë procesit të trajtimit.

Vizitat kanë përfshirë edhe diskutime mbi ndikimin mjedisor dhe shëndetësor të trajtimit të duhur të ujërave të ndotura, si dhe rolin që ka komuniteti në mbrojtjen dhe menaxhimin e qëndrueshëm të ujërave.

PLANET E VEPRIMIT MJEDISOR PËR 12 SHKOLLAT E MESME TË RAJONIT TË JUGUT

EC Ma Ndryshe ka publikuar planet e veprimit mjedisor për 12 shkollat e mesme të larta të Rajonit të Jugut. Këto plane janë hartuar në bashkëpunim me profesorët dhe anëtarët e Eko-klubeve gjatë një serie të punëtorive të realizuara.

Gjatë këtyre punëtorive nxënësit kanë pasur mundësinë të diskutojnë dhe të identifikojnë problemet ekzistuese në shkollë dhe komunitet dhe kanë treguar aktivitetet që i realizojnë dhe që do të donin ti realizonin për ti zgjidhur problemet që ndërlidhen me mjedisin dhe ndryshimet klimatike.

Këto plane janë të rëndësishme për ti edukuar nxënësit rreth rëndësisë së mbrojtjes së mjedisit dhe për të krijuar një kulturë të qëndrueshme brenda komunitetit të shkollës. Ato do t'u shërbejnë shkollave si udhërrëfyes për realizimin e aktiviteteve të ardhshme, duke inkurajuar pjesëmarrjen aktive dhe ndërgjegjësimin e nxënësve për çështjet mjedisore dhe ndryshimet klimatike.

EKO KLUBI "HAMDI BERISHA"

MALISHEVË, KOSOVO

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".